របាយការណ៍សង្ខេបស្តីពីការងារប្រយុទ្ធទប់ស្កាត់ការរាលដាល និងស្ថានភាព មេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍នៅកម្ពុជា ដោយឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី អៀង មូលី ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ក្នុងទិវាពិភពលោកប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ថ្ងៃទី១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២ ក្រោមប្រធានបទ "ធ្វើឱ្យមានសមភាព"

សាលសន្និសីទចតុម្មុខ ថ្ងៃទី១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២

- ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **កែ គឹមយ៉ាន** ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ជាទីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់!
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ សមាជិក សមាជិកា ព្រឹទ្ធសភា រដ្ឋសភា និងរាជរដ្ឋាភិបាល!
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី តំណាងក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិទាំងអស់ ជាទីរាប់អាន!

ថ្ងៃនេះ តាងនាមថ្នាក់ដឹកនាំអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ និងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំមានកិត្តិយស និងក្តីសោមនស្សរីករាយក្រៃលែង ដែលបានរៀបចំទិវាពិភពលោកប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ១ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២ក្រោមប្រធានបទ "**ធ្វើឱ្យមានសមភាព**" ដ៏មហោឡារិកនាពេលនេះ។

ជាបឋម ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតសម្តែងនូវគារវកិច្ចដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមចំពោះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **កែ គឹមយ៉ាន** ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន តំណាងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** និង **សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន ប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជា** និងជាឥស្សរជនឆ្នើមថ្នាក់ជាតិនៃវេទិកាភាពជាអ្នកដឹកនាំតំបន់អាស៊ី-ប៉ាស៊ីហ្វិកឆ្លើយតបមេរោគអេដស៍ ជំងឺអេដស៍ និងការអភិវឌ្ឍនៅកម្ពុជា ចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ និងការប្តេជ្ញាចិត្តខាងនយោបាយដ៏មោះមុតនៃថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលរាជរដ្ឋាភិបាលចំពោះកាតព្វកិច្ចប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍នៅកម្ពុជា ដែលជាកត្តាគន្លឹះកំណត់នូវភាពជោគជ័យដ៏ត្រចះត្រចង់ជាបន្តបន្ទាប់ នាំមកនូវការទទួលស្គាល់ និងការកោតសរសើរពីមជ្ឈដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិ។

ជារៀងរាល់ឆ្នាំ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍តែងរៀបចំពិធីប្រារព្ធទិវាពិភពលោកប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍នៅថ្ងៃទី១ ខែធ្នូ ជាទៀងទាត់ ក្នុងបំណងបង្ហាញការប្តេជ្ញាចិត្តដ៏មុតស្រួចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការប្រយុទ្ធនឹងការរាលដាលមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ដោយរំលឹកនូវការផ្តល់ការគាំទ្រដល់អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ រំលឹកនូវសោកនាដកម្មនៃអ្នកស្លាប់ដោយសារជំងឺអេដស៍ ព្រមទាំងក្រើនរំលឹកដល់ប្រជា

ពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស ឱ្យចងចាំពីគ្រោះថ្នាក់នៃការឆ្លងមេរោគអេដស៍ ដើម្បីទាំងអស់គ្នាឈានទៅលុបបំបាត់ការឆ្លងរីករាលដាលមេរោគអេដស៍ រួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍរបស់មនុស្សជាតិ។ រហូតមកដល់ពេលនេះ បញ្ហាមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ នៅតែជាគ្រោះគំរាមកំហែងដល់សុខភាពសាធារណៈនៅឡើយ។

ក្នុងរយៈពេលជាងពីរទសវត្សរ៍នៃបេសកកម្មប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍របស់ខ្លួន កម្ពុជាតែងអនុវត្តស្របតាមគោលនយោបាយ និងគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្ររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ជាអាទិ៍គោលនយោបាយសូន្យបីឆ្នាំ២០២០ (សូន្យការឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មី សូន្យការមាក់ងាយនិងរើសអើង និងសូន្យការស្លាប់ដោយសារជំងឺអេដស៍)។ គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិលើកទី៥ នៃការឆ្លើយតបទូលំទូលាយ និងពហុវិស័យទៅនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

នៅឆ្នាំ២០១៧ កម្មវិធីរួមអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍ (UNAIDS) បានប្រកាសទទួលស្គាល់ថា កម្ពុជាសម្រេចបាននូវគោលដៅ៩០-៩០-៩០មុនកាលកំណត់។ បន្ថែមលើនេះលើសពីការតាំងចិត្តរបស់ពិភពលោក កម្ពុជាបានបន្តប្តេជ្ញាចិត្តប្រកបដោយមហិច្ឆតាក្នុងការលុបបំបាត់ការឆ្លងរីករាលដាលមេរោគអេដស៍ នៅឆ្នាំ២០២៥ គឺមុនគោលដៅពិភពលោក៥ឆ្នាំ ក្នុងក្តីសង្ឃឹមដ៏មុតមាំក្នុងការកសាងមនុស្សជាតិជំនាន់ថ្មីមួយដែលគ្មានមេរោគអេដស៍។ ក្នុងនោះយើងត្រូវធ្វើឱ្យសម្រេចគោលដៅ ៩៥-៩៥-៩៥ នៅឆ្នាំ២០២៥ និងមិនទុកនរណាម្នាក់ចោលដោយមិនបានទទួលការយកចិត្តទុកដាក់ឡើយ។

ទោះបីយ៉ាងណា វិសមភាពដែលបាននិងកំពុងបន្តការរាតត្បាតជាមួយអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងអ្នកជំងឺអេដស៍ គឺមិនទាន់អាចជៀសផុតបានទាំងស្រុងនៅឡើយ ហើយដែលជាផ្នែកមួយនៃឧបសគ្គដែលកំពុងរារាំងវឌ្ឍនភាពក្នុងការឈានទៅបិទបញ្ចប់ជំងឺអេដស៍ ដែលជំរុញឱ្យមានការចូលរួមដោះស្រាយរួមគ្នាទាំងក្នុងតំបន់ និងទូទាំងពិភពលោកផងដែរ ។

ក្រោមប្រធានបទ "ធ្វើឱ្យមានសមភាព" គឺជាការអំពាវនាវ និងជំរុញឱ្យយើងទាំងអស់គ្នាធ្វើការសម្រាប់សកម្មភាពជាក់ស្តែងដែលចាំបាច់ដើម្បីដោះស្រាយវិសមភាព ដោយបង្កើនភាពអាចរកបាននូវគុណភាព និងភាពស័ក្តិសមនៃសេវាកម្មនានា សម្រាប់ការផ្តល់ប្រឹក្សា ការធ្វើតេស្ត ការថែទាំព្យាបាលសម្រាប់អ្នកជំងឺអេដស៍គ្រប់ៗគ្នា ដោយមិនប្រកាន់ពូជសាសន៍ ឬពណ៌សម្បុរឡើយ។ កំណែទម្រង់ច្បាប់ គោលនយោបាយ បទអន្តរាគមន៍ និងការអនុវត្តវិធានផ្សេងៗ ដើម្បីដោះស្រាយការមាក់ងាយ និងរើសអើងអ្នកជំងឺអេដស៍ នឹងត្រូវបានទទួលការគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងក្លាពីសហគមន៍ ។

ទិន្នន័យពីកម្មវិធីរួមអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីមេរោគអេដស៍/ជំងឺអេដស៍ (UNAIDS) បានបង្ហាញថាការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ជាសាកលក្នុងរយៈពេលជាងពីរឆ្នាំចុងក្រោយនៃបរិបទកូវីដ-១៩ រួមនឹងវិបត្តិសាកលលោកផ្សេងទៀត បានធ្វើឱ្យវឌ្ឍនភាពនៃការប្រយុទ្ធនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ បន្តធ្លាក់ចុះ ហើយមនុស្សរាប់លាននាក់ត្រូវប្រឈមនឹងហានិភ័យ។

វិសមភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គម វប្បធម៌ និងផ្លូវច្បាប់ ជាផ្នែកមួយនៃអាទិភាពដែលគួរត្រូវបានដោះស្រាយជាបន្តបន្ទាប់ទៀតក្នុងពេលអនាគត ដោយហេតុថា មានវិសមភាពនឹងអាចធ្វើឱ្យគ្រោះថ្នាក់កាន់តែខ្លាំងឡើងសម្រាប់មនុស្សគ្រប់គ្នា។ ជាការពិត ការបញ្ចប់ជំងឺអេដស៍អាចសម្រេចទៅបានលុះត្រាតែយើងរួមគ្នាដោះ

ស្រាយវិសមភាព។ មេដឹកនាំពិតពលោកត្រូវតែធ្វើសកម្មភាពដោយភាពក្លាហាន និងការទទួលខុសត្រូវ ហើយយើងទាំងអស់គ្នា នៅគ្រប់ទីកន្លែង ត្រូវតែធ្វើឱ្យអស់ពីសមត្ថភាព ដើម្បីជួយដោះស្រាយវិសមភាព ដែលសកម្មភាពទាំងនេះនឹងត្រូវបានដឹកនាំដោយស្ថាប័នជាតិនិងដោយសហគមន៍ផងដែរ។

"យើងអាចបញ្ចប់ជំងឺអេដស៍ ប្រសិនបើយើងបញ្ចប់វិសមភាពដែលកំពុងបន្តកើតមាន!"

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ និងអង្គពិធីទាំងមូល!

មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ការងារឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍នៅប្រទេសកម្ពុជា គឺធ្វើឡើងដោយមានការចូលរួមទាំងអស់គ្នាតាមអនុសាសន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតរបស់ **សម្តេចតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ដែលមកដល់ពេលនេះ ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបាននូវជោគជ័យគួរជាទីមោទនៈ។

នាឱកាសដ៏វិសេសវិសាលនេះ ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតជម្រាបជូនអង្គពិធីទាំងមូល នូវស្ថានភាពនៃការរីករាលដាល និងសមិទ្ធផលនៃការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍មួយចំនួនដូចតទៅ ៖

- យោងតាមប្រភពទិន្នន័យសង្ខេបឆ្នាំ២០២១ របស់មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ និងអង្គការសហប្រជាជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍នៅកម្ពុជា បានឱ្យដឹងថា ចំនួនប៉ាន់ស្មានអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍សរុប មានចំនួនប្រមាណ ៧៤.០០០ នាក់ ក្នុងនោះអ្នកមកទទួលសេវាប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ មានចំនួន ៦៤.១៨៨ នាក់។
- អត្រាប្រេវ៉ាឡង់អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ពី១៥-៤៩ឆ្នាំ មានចំនួន០,៦ %។
- ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃអ្នកឆ្លងថ្មីមាន ១.១០០នាក់ និងអ្នកស្លាប់ ចំនួន ១.១០០នាក់ដូចគ្នា ក្នុងនោះតាមការប៉ាន់ប្រមាណគេរកឃើញថា ៧៧% នៃករណីឆ្លងថ្មី គឺជាក្រុមប្រជាជនគន្លឹះនិងដៃគូរបស់ពួកគេ។
- ក្រុមប្រឈមនៅតែមានភាគរយខ្ពស់នៅឡើយ ដោយអត្រាប្រេវ៉ាឡង់ក្រុមស្រ្តីបម្រើសេវាកម្សាន្តសប្បាយ មាន ៤,៩ % (IBBS ២០២១) និងបុរសរួមភេទជាមួយបុរស មាន ៤% (IBBS ២០១៩) ។
- ការផ្តល់ព្យាបាលដោយឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ដល់ស្រ្តីមានផ្ទៃពោះដែលផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ក៏បានកើនជាបន្តបន្ទាប់ផងដែរពី៥៦% នៅឆ្នាំ២០១០ ទៅប្រមាណ៩៩% នៅឆ្នាំ២០១៩។
- ការរាយការណ៍ពីការមាក់ងាយ និងរើសអើងពីខាងក្រៅមានការធ្លាក់ចុះ ជាពិសេសការបដិសេធមិនផ្តល់ការងារប្រមាណពី៤៦% នៅឆ្នាំ២០១០ មកនៅតែប្រមាណ២% នៅឆ្នាំ២០១៩ និងការបំពានជាពាក្យសម្តីប្រមាណពី១៤% នៅឆ្នាំ២០១០ មកនៅតែប្រមាណ២% នៅឆ្នាំ២០១៩។ ប៉ុន្តែការមាក់ងាយ និងរើសអើងដោយខ្លួនឯង ជាពិសេសអារម្មណ៍ខ្មាសអៀន នៅតែជាបញ្ហាគួរឱ្យព្រួយបារម្ភនៅឡើយដោយមានអត្រា៧១,៥% នៅឆ្នាំ២០១០ មកនៅ៦២,៧% នៅឆ្នាំ២០១៩ (Result of study of Stigma Index 2.0 2019)។
- លទ្ធផលតាមល្បាក់នៃការឆ្លើយតបមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ក្នុងឆ្នាំ២០២១ បានបង្ហាញថា អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ដែលដឹងពីស្ថានភាពរបស់ខ្លួនមាន៨៤% ក្នុងនោះអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ដែលដឹងពីស្ថានភាពរបស់ខ្លួន ហើយបានទទួលឱសថព្យាបាលមាន៩៩%

ហើយអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ដែលបានទទួលថ្នាំព្យាបាល ហើយមានបន្ទុកមេរោគអេដស៍ក្នុងឈាមទាបមាន៩៧%។ ហេតុនេះ បើប្រៀបធៀបគោលដៅ៩៥-៩៥-៩៥ ក្នុងការបិទបញ្ចប់អេដស៍នៅឆ្នាំ២០២៥ យើងនៅសល់តែគោលដៅទីមួយតែប៉ុណ្ណោះដែលមិនទាន់បានសម្រេច។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ និងអង្គពិធីទាំងមូល!

ដើម្បីសម្រេចជំហាននេះ យើងត្រូវរួមគ្នាធ្វើកិច្ចការជាច្រើនទៀត ដើម្បីកាត់បន្ថយរាល់របាំងរារាំងពលរដ្ឋពីការទទួលបានសេវាបង្ការការឆ្លង និងរារាំងអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ពីការទទួលបានសេវាថែទាំព្យាបាល។ ក្នុងគោលបំណងឱ្យការធ្វើអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយនេះបានទទួលជោគជ័យ និងជានាចីរភាពនៃការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ក្នុងរយៈពេលវែង អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ បានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់មួយចំនួនជាអាទិ៍ៈ

- សហការជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃ ដើម្បីបង្កើតនិយាមបែបបទដាក់សំណុំសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ចូលក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ សង្កាត់ ផែនការវិនិយោគឃុំ សង្កាត់ និងគោលនយោបាយភូមិឃុំមានសុវត្ថិភាព ដើម្បីឃុំ សង្កាត់មានលទ្ធភាពជួយស្វែងរកករណីផ្ទុកមេរោគអេដស៍ បញ្ជូនទៅរកសេវាថែទាំព្យាបាល សម្របសម្រួលបង្កបរិយាកាសអំណោយផល និងផ្ដល់ការគាំទ្រសង្គមដល់គ្រួសារអ្នកជំងឺអេដស៍ក្រីក្រ។
- សហការជាមួយក្រសួងផែនការ ក្នុងការផ្ដល់អត្តសញ្ញាណកម្មគ្រួសារក្រីក្រជូនដល់អ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ក្រីក្រ ដើម្បីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមក្នុងការថែទាំសុខភាព និងការគាំទ្រសង្គម។
- សហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ បន្តជំរុញការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ និងបង្កើនការអប់រំបង្ការការឆ្លងមេរោគអេដស៍ ក្នុងចំណោមក្រុមប្រជាជនប្រឈមមុខខ្ពស់ ក្រុមយុវវ័យ បុគ្គលិក សហគ្រាស គ្រឹះស្ថាននានា ពលរដ្ឋចំណាកស្រុក និងវិស័យទេសចរណ៍។
- ធានាឱ្យបាននូវចីរភាពនៃការឆ្លើយតបទៅនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ដោយគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ធ្វើការបញ្ជ្រាប និងបញ្ចូលបញ្ហាអេដស៍ទៅក្នុងផែនការរួមរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ខេត្ត រាជធានី ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំ សង្កាត់។
- បន្តធានានិងកំណត់ចំពោះក្រុមគោលដៅ ក្រុមប្រជាជនប្រឈមមុខខ្ពស់ និងអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ជាអាទិភាពដែលត្រូវផ្ដល់សិទ្ធិ និងឱកាសទទួលបានសេវាសុខភាព ព្រមទាំងសេវាសង្គម ដូចគ្នានឹងប្រជាជនទូទៅនៅក្នុងសង្គម។

សមាសធាតុគន្លឹះ៣ដែលជាសមិទ្ធផលក្នុងការប្រយុទ្ធនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ដែលកម្ពុជាបាននិងកំពុងធ្វើឱ្យសម្រេចជោគជ័យមកទល់ពេលនេះរួមមាន : ១) មគ្គុទ្ទេសក៍ភាពនិងភាពជាម្ចាស់ ២) ភាពជាដៃគូ និង៣) ការវិនិយោគ។ ក្នុងមគ្គុទ្ទេសក៍ភាពនិងភាពជាម្ចាស់ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ដឹកនាំយន្តការសម្របសម្រួល និងឆ្លើយតបជាពហុវិស័យ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏

បានដាក់ចេញនូវវិធានការ៦ចំណុច ដើម្បីធានាចីរភាពក្នុងការប្រយុទ្ធនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ កាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩ផងដែរ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីមូលនិធិសកល ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក៏បានទទួលតួនាទីជាអ្នកទទួលជំនួយផ្ទាល់ ចាប់តាំងពីខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។

ចំពោះភាពជាដៃគូ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដូចជា UNAIDS UNDP អង្គការសុខភាពពិភពលោក អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសង្គមស៊ីវិល បានធ្វើការរួមគ្នា ដោយត្រួតពិនិត្យនូវវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តកម្មវិធីអេដស៍ ជាពិសេសការចូលរួមដ៏មានតម្លៃ និងមិនចេះនឿយហត់របស់ សម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន** ប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជា និងជាឥស្សរជនឆ្នើមថ្នាក់ជាតិនៃវេទិកាភាពជាអ្នកដឹកនាំតំបន់អាស៊ី-ប៉ាស៊ីហ្វិក ឆ្លើយតបមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ដែល **សម្តេច** តែងតែផ្តល់ការគាំទ្រជាប់ជាប្រចាំ ទាំងថវិកា សម្ភារ និងស្មារតី ជួយដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ អ្នករងគ្រោះទូទៅ ដោយឡែកប្រជាពលរដ្ឋដែលកំពុងរងគ្រោះដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលពីការរាលដាលនៃមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ នៅទូទាំងប្រទេស។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសដ៏វិសេសវិសាលនេះ ខ្ញុំសូមអំពាវនាវឱ្យមានការគាំទ្របន្ថែមទៀតពី រាជរដ្ឋាភិបាលកាកបាទក្រហមកម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ បន្តជួយបង្កើនការគាំទ្រទាំងហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេស ដើម្បីឱ្យមានលទ្ធភាពរក្សាចីរភាពនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្រ្តជាតិលើកទី៥ ឆ្ពោះទៅលុបបំបាត់ការឆ្លងរីករាលដាលមេរោគអេដស៍ នៅឆ្នាំ២០២៥ ដោយជោគជ័យ និងសូមអំពាវនាវដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងអស់ចូលរួមប្តេជ្ញាចិត្តដ៏មោះមុតជាមួយអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ដូចខាងក្រោម ៖

- សូមយុវវ័យទាំងអស់កុំទាប់ប្រឡូកនឹងការរួមភេទ ហើយត្រូវចាកចេញឱ្យឆ្ងាយពីគ្រឿងញៀនដែលជាកត្តាប្រឈមខ្ពស់នឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍។
- សូមស្ត្រីមានផ្ទៃពោះទាំងអស់ទៅទទួលយកការធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ ហើយបើឃើញលទ្ធផលតេស្តវិជ្ជមាន ត្រូវប្រញាប់ស្វែងរកសេវាបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ពីម្តាយទៅកូនឱ្យបានឆាប់រហ័ស នៅតាមមណ្ឌលសុខភាព ឬមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋនានានៅទូទាំងប្រទេស។
- សូមអ្នកដែលមានការប្រព្រឹត្តប្រឈមនឹងការឆ្លងមេរោគអេដស៍ ប្រញាប់ទៅស្វែងរកការធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ឱ្យបានឆាប់រហ័សនៅតាមមណ្ឌលសុខភាព មន្ទីរពេទ្យរដ្ឋ ឬបណ្តាញអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដើម្បីឈានទៅទទួលបានសេវាថែទាំព្យាបាលទាន់ពេលវេលា។
- សូមអ្នកដែលដឹងថាមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ទាំងអស់ ប្រញាប់ទៅទទួលការថែទាំព្យាបាលឱ្យបានឆាប់រហ័ស និងគោរពតាមវេជ្ជបញ្ជាឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន ដើម្បីកុំឱ្យសុខភាពងាយស្រុតចុះ និងចៀសវាងមេរោគអេដស៍ស៊ាំទៅនឹងឱសថប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ ដែលជាមូលហេតុនៃមរណភាពដោយសារជំងឺអេដស៍ និងសូមកុំបន្តចម្លងមេរោគអេដស៍ដល់អ្នកដទៃទៀត។
- សូមចាត់ទុកអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ជាជនរងគ្រោះដែលត្រូវចូលរួមលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើង និងមាក់ងាយដល់ពួកគាត់ និងត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រគ្រប់លទ្ធភាព។
- រាល់ការឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងអ្នកជំងឺអេដស៍ទាំងអស់ត្រូវតែឈរលើគោលការណ៍សមធម៌ សមភាព និងសិទ្ធិមនុស្ស។

ជាថ្មីម្តងទៀត តាងនាមអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវកតញ្ញុតាធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសម្តេចកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត **ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុនសែន** ប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ដែលតែងតែផ្តល់ការគាំទ្រជានយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រ ដល់ការឆ្លើយតបនឹងការរីករាលដាលមេរោគអេដស៍ ជាពិសេសការបង្កើននូវថវិកាជាតិជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីឱ្យអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ មានលទ្ធភាពពង្រីកសកម្មភាពការងារជាយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ខ្លួនបានជាប្រចាំ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់អង្គការជាតិ អន្តរជាតិ សង្គមស៊ីវិល វិស័យឯកជន បណ្តាញអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ បន្តចូលរួមជាមួយអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ថែមទៀត តាមគ្រប់រូបភាព ជាកម្លាំងកាយ ប្រាជ្ញាស្មារតី និងថវិកាដើម្បីពង្រីកអន្តរាគមន៍ប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ឈានឆ្ពោះទៅលុបបំបាត់ការរីករាលដាលបានទាំងស្រុង។

មុននឹងបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ អង្គការសហប្រជាជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទ្វេភាគី និងពហុភាគី មូលនិធិសកលអន្តរជាតិ សង្គមស៊ីវិល ផ្នែកឯកជន ព្រមទាំងសិល្បករនិងសិល្បការិនីដែលជាទូតសុច្ឆន្ទៈសម្រាប់ការងារប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ បណ្តាញអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍ បណ្តាញក្រុមប្រជាជនគន្លឹះ និងក្មួយៗជាយុវវ័យទាំងអស់ ព្រមទាំងប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ដែលបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលជាទីមោទនៈជូនប្រទេសកម្ពុជានាពេលនេះ។

ខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរជ័យបវរមហាប្រសើរជូនចំពោះ ឯកឧត្តមនាយឧត្តមសេនីយ៍ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **កែ គឹមយ៉ាន** ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន សូមប្រកបដោយសុខភាពល្អបរិបូណ៌ កម្លាំងខ្លាំងក្លា ប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ ដើម្បីបន្តចូលរួមក្នុងការដឹកនាំនាវាកម្ពុជាឱ្យចាកផុតពីគ្រោះគំរាមកំហែងដោយសារមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ ក្រោមមាគ៌ាដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់ សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ខ្ញុំសូមជូនពរ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី តំណាងអង្គទូត តំណាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ភ្ញៀវជាតិ អន្តរជាតិ និងក្មួយៗទាំងអស់ សូមប្រកបដោយពុទ្ធពរទាំងឡាយបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សូមអរគុណ !